

19/2010

Kulutusluottoja koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus

Lausuntotiivistelmä

*oikeusministeriö
justitieministeriet*

19/2010

Kulutustuottoja koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus

Lausuntotiivistelmä

18.3.2010

Julkaisun nimi	Kulutusluottoja koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus Lausuntotiivistelmä		
Tekijä	Sofia Rajamäki		
Oikeusministeriön julkaisu	Mietintöjä ja lausuntoja	Sarjanumero	19/2010
OSKARI numero	OM 12/41/2008	HARE numero	OM031:00/2008
ISSN-L	1798-7091		
ISSN (nid.)	1798-7091	ISSN (PDF)	1798-7105
ISBN (nid.)	978-952-466-836-1	ISBN (PDF)	978-952-466-837-8
Asia- ja avain- sanat	kuluttajansuoja, luotto, rahoituspalvelut		
Tiivistelmä	<p>Oikeusministeriö pyysi kulutusluottotyöryhmän mietinnöstä lausuntoa 30 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausunnon antoi 23 tahoa.</p> <p>Useat lausunnonantajat suhtautuivat myönteisesti työryhmän ehdotuksiin. Erityisesti kannatettiin ehdotusta, jonka mukaan kuluttajaluottojen tarjoaminen säädettäisiin rekisteröintiä edellyttäväksi elinkeinoksi.</p> <p>Elinkeinoelämää edustavat tahot suhtautuivat kriittisesti siihen, että kulutusluotto-direktiiviin perustuvia säännöksiä sovellettaisiin laajasti myös muihin kuin direktiivin soveltamisalaan kuuluviin luottoihin. Ne suhtautuivat kielteisesti myös tiettyihin säännöksiin, jotka sisältäisivät direktiivin vähimmäisvaatimukset ylittävää kansallista sääntelyä.</p>		

18.3. 2010

Publikationens titel	Totalrevidering av lagstiftningen om konsumentkrediter Sammandrag av utlåtandena		
Författare	Sofia Rajamäki		
Justitieministeriets publikation	Betänkanden och utlåtanden	Serienummer	19/2010
OSKARI nummer	JM 12/41/2008	HARE nummer	JM031:00/2008
ISSN-L	1798-7091		
ISSN (häft.)	1798-7091	ISSN (PDF)	1798-7105
ISBN (häft.)	978-952-466-836-1	ISBN (PDF)	978-952-466-837-8
Sak- och nyckelord	konsumentskydd, kredit, finansiella tjänster		
Referat	<p>Justitieministeriet bad 30 myndigheter och sammanslutningar avge utlåtande om betänkandet av arbetsgruppen för konsumentkrediter. Utlåtande gavs av 23 instanser.</p> <p>Flera remissinstanser förhöll sig positivt till arbetsgruppens förslag. I synnerhet understöddes förslaget om att tillhandahållande av konsumentkrediter ska vara en näring som i lag förutsätter registrering.</p> <p>De instanser som företräder näringslivet förhöll sig kritiskt till förslaget om att de bestämmelser som bygger på direktivet om konsumentkreditavtal ska tillämpas bredare även på andra krediter än sådana som hör till direktivets tillämpningsområde. De var också kritiska till vissa bestämmelser som innehåller nationell reglering som överskrider minimikraven i direktivet.</p>		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	9
2 YHTEENVETO LAUSUNNOISTA	9
3 YLEISIÄ HUOMIOITA	10
4 YKSITYISKOHTAISET KANNANOTOT	11
4.1 Kuluttajansuojalain 7 luku	11
Luvun soveltamisala	11
Määritelmät	12
Kuluttajaluoton mainonnassa annettavat tiedot	12
Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot	13
Ennakkotiedot puhelinmyynnissä	13
Hyvä luotonantotapa	13
Velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus	14
Luottosopimuksen tekeminen	15
Luottosopimuksen peruuttaminen	15
Koron ja maksujen muutokset	16
Luoton enneaikainen takaisinmaksu	16
Luotonantajan oikeus lakkauttaa kuluttajan oikeus käyttää jatkuvaa luottoa	17
Luotonantajan ja myyjän tai palveluntarjoajan yhteisvastuu	17
Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	17
4.2 Laki eräiden luotonantajien rekisteröinnistä	18
4.3 Laki osamaksukaupasta	19
4.4 Luottotietolain 29 §	19
4.5 Kauppakaaren 10 luvun 2 §	20
5 MUITA HUOMIOITA	20
LIITE	22

1 JOHDANTO

Oikeusministeriö asetti 2 päivänä lokakuuta 2008 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotus kulutusluottodirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY kulutusluottosopimuksista) täytäntöön panemiseksi tarvittavasta lainsäädännöstä. Työryhmän tehtävänä oli myös selvittää ja tarvittaessa valmistella säännösethdotukset siitä, miten voidaan tarkoituksenmukaisesti edistää vastuullisia menettelytapoja luotonannossa ja luottosuhteen kuluessa, sekä olisiko ja missä laajuudessa kulutusluottojen tarjoaminen perusteltua säätää rekisteröintiä edellyttäväksi elinkeinoksi. Lisäksi työryhmän tuli selvittää luoton eräännyttämistä koskevien säännösten toimivuus muuttuneilla luottomarkkinoilla.

Kulutusluottotyöryhmän mietintö (oikeusministeriön työryhmämietintöjä 2009:15) valmistui 19 päivänä marraskuuta 2009. Mietinnössä ehdotetaan uudistettavaksi kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luku. Lisäksi ehdotetaan eräitä muutoksia osamaksukaupasta annettuun lakiin (91/1966) ja luottotietolakiin (527/2007). Muutoksilla pantaisiin täytäntöön kulutusluottodirektiivi.

Lisäksi mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden luotonantajien rekisteröinnistä, jonka mukaan kuluttajaluottoja saisi tarjota vain luotonantajarekisteriin merkitty luotonantaja. Muutoksia ehdotetaan myös panttilainauslaitoksista annettuun lakiin (1353/1992), luoton eräännyttämistä koskevaan kuluttajansuojalain 7 luvun säännökseen sekä pantin myyntiä koskevaan kauppakaaren (3/1734) 10 luvun säännökseen. Lisäksi kuluttajansuojalain 11 luvun rangaistussäännökset ehdotetaan kumottaviksi. Nämä ehdotukset eivät perustu direktiiviin, vaan olisivat puhtaasti kansallista sääntelyä.

Oikeusministeriö pyysi mietinnöstä lausuntoa 30 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausunnon antoi 23 taho. Tiivistelmän liitteessä on lueteltu ne viranomaiset ja yhteisöt, joilta on pyydetty lausuntoa sekä ne, jotka ovat antaneet lausunnon.

2 YHTEENVETO LAUSUNNOISTA

Useat lausunnonantajat suhtautuvat myönteisesti työryhmän ehdotuksiin. Erityisesti kannatetaan ehdotusta, jonka mukaan kuluttajaluottojen tarjoaminen säädettäisiin rekisteröintiä edellyttäväksi elinkeinoksi.

Elinkeinoelämää edustavat tahot suhtautuvat kriittisesti siihen, että kulutusluottodirektiiviin perustuvia säännöksiä sovellettaisiin ehdotetussa laajuudessa myös muihin kuin direktiivin soveltamisalaan kuuluviin luottoihin. Ne suhtautuvat kielteisesti tai epäilevästi myös kuluttajaluoton mainonnassa annettavia tietoja koskevaan säännökseen siltä osin kuin se sisältää direktiivin vähimmäisvaatimukset ylittävää kansallista sääntelyä. Elinkeinoelämää edustavat tahot eivät kannata myöskään ehdotusta, jonka mukaan luotonantaja ei saisi periä luoton perustamisesta aiheutuvia kuluja kuluttajan maksaessa luoton kokonaisuudessaan ennen aikaisesta takaisin.

Luotonantajan ja myyjän tai palveluntarjoajan yhteisvastuuta koskevan säännöksen säilyttämistä nykyisellään kuluttajansuojalaissa sekä kannatetaan että vastustetaan. Sama koskee säännöstä, jonka mukaan luotonantajalla olisi tietyin edellytyksin oikeus lakauttaa kuluttajan oikeus käyttää luottoa maksuhäiriömerkinnän perusteella silloinkin, kun kyseisessä luottosuhteessa ei ole ollut ongelmia.

Useat lausunnonantajat esittävät huomioita myös hyvää luotonantotapaa ja luottokelpoisuuden arviointia koskevista säännöksistä, erityisesti ehdotuksesta, jonka mukaan luotonantajan tulisi tarkistaa aina vähintään se, onko kuluttajalla maksuhäiriömerkintöjä luottotietorekisterissä. Osa lausunnonantajista haluaisi tiukentaa sääntelyä ja osa puolestaan joustavoittaa sitä.

3 YLEISIÄ HUOMIOITA

Valtiovarainministeriö (jäljempänä *VM*), *Finanssivalvonta* ja *Suomen Kihlakunnantouduit ry* pitävät esitystä kannatettavana. Myöskään *Työ- ja elinkeinoministeriöllä* (jäljempänä *TEM*) ja *Kansaneläkelaitoksella* ei ole huomauttamista ehdotuksiin.

Suomen Asianajajaliitto puoltaa ehdotuksia eräin jäljempänä selvitettävien täsmennyksien. Se pitää perusteltuna myös sitä, että termin ”kulutusluotto” sijasta luvussa käytetään termiä ”kuluttajaluotto”.

Autoalan Keskusliitto ry:n mielestä ehdotus edustaa teknisesti täsmällistä ja selkeää lainkirjoitusta, mutta kritisoi eräitä esityksen yksityiskohtia, jotka sen mukaan lisäävät luotonannosta aiheutuvia kustannuksia ja johtavat siten luottojen kallistumiseen.

Elinkeinoelämän Keskusliitto (jäljempänä *EK*), *Finanssialan Keskusliitto ry* (jäljempänä *FK*) ja *Keskuskauppakamari* (jäljempänä *KKK*) katsovat, että kansallisen harkintavallan käyttöä on perusteltu esityksessä melko niukasti. *KKK* toteaa *Suomen Yrittäjät ry:n* tavoin, että kansalliselle lisäsääntelylle tulisi olla esitettävissä selvä ja aiheellinen tarve, jottei sääntelyllä aiheuttomasti lisätä yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. *FK:n* mielestä kansallisia poikkeuksia olisi ollut hyvä käsitellä keskitetysti yhtenä kokonaisuutena esimerkiksi yleisperusteluissa.

Suomen Asiakkuusmarkkinointiliitto ry (jäljempänä *ASML ry*) pitää tärkeänä, että verkkokaupan erityisluonne ja -piirteet otetaan perustelutekstissä riittävässä määrin huomioon.

Suomen Pienlainayhdistys ry arvioi, että direktiiviin perustuvien säännösten soveltamisesta alle 200 euron luottoihin aiheutuvat lisäkustannukset voivat aiheuttaa hintapaineita erityisesti euromäärältään kaikkein pienimmissä luotoissa.

4 YKSITYISKOHTAISET KANNANOTOT

4.1 Kuluttajansuojalain 7 luku

Luvun soveltamisala

Kuluttajavirasto ja Suomen Asianajajaliitto kannattavat sitä, että samoja säännöksiä sovelletaan lähtökohtaisesti kaikkiin kuluttajille tarjottaviin luottoihin niiden määrästä tai käyttötarkoituksesta riippumatta. Suomen Asianajajaliitto toteaa, että direktiivin soveltamisalapoikkeukset monimutkaistaisivat järjestelmää. *KKK* pitää pikaluottoihin liittyvien ongelmien vuoksi kannatettavana, että säännöksiä sovellettaisiin myös määrältään pieniin luottoihin.

EK katsoo, että direktiiviin perustuvan sääntelyn soveltaminen kaikkiin, myös direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle rajattuihin luottoihin, johtaa kohtuuttomiin tilanteisiin taikka tilanteisiin, joissa luotonantajalle aiheutuu kustannuksia ilman, että kuluttajan asema paranisi vastaavassa suhteessa.

ASML ry toteaa, että etäkaupan erämaksamisessa on kyse lähinnä maksuerävalinnasta, eikä ehdotuksessa ole tuotu esiin, että siihen liittyisi hankaluuksia tai epäselvyyksiä. Tämän vuoksi *ASML ry* katsoo, että alle 200 euron hyödykesidonnaisten luottojen osalta tulisi hyödyntää mahdollisuutta säätää soveltamisalapoikkeuksista.

Luvun 3 §:n 1 momentissa on luvun tiettyjen säännösten soveltamisalan ulkopuolelle rajattu luotot, joissa luottoaika on enintään kolme kuukautta, joista ei peritä korkoa ja joista perittävät muut luottokustannukset todelliseksi vuosikoroksi muutettuna eivät ylitä korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua koron määrää. *Suomen Kaupan Liitto ry* pitää tältä osin selkeämpänä direktiivitekstiä, jonka mukaan direktiiviä ei sovelleta sellaisiin luottosopimuksiin, joiden nojalla luotto on maksettava takaisin kolmen kuukauden kuluessa ja joissa edellytetään vain vähäisten maksujen suorittamista.

American Express Services Europe Limited (American Express) on ensisijaisesti sitä mieltä, että sen tarjoamat maksuaikakortit tulisi rajata kokonaan kuluttajaluottoja koskevan sääntelyn ulkopuolelle. American Expressin näkemyksen mukaan näissä sen tarjoamissa tuotteissa ei ole kyse luotosta vaan pikemminkin vähäisestä maksunlykkäyksestä. Toissijaisesti *American Express* katsoo, että 3 §:n 1 momentin mukaisen poikkeuksen tulisi kattaa myös senkaltaiset maksuaikakortit, joita se itse tarjoaa. Maksuaikakorttien vuosimaksut tulisi voida kohdistaa osittain luottoon ja osittain mahdollisiin lisäpalveluihin, kuten matkavakuutuksiin, ja kustannusten vähäisyyttä tulisi arvioida vain siltä osin kuin vuosimaksut koskevat luottoa.

Suomen Pienlainayhdistys ry:n mielestä luoton todellisen vuosikoron ilmoittaminen ei ole tarpeellista alle kolmen kuukauden pituisissa luotoissa.

FK:n mielestä saldon tai luottorajan ylitystä ei pitäisi katsoa 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi hiljaisesti hyväksytyksi luotoksi. Suomessa saldon tai luottorajan ylitys on kiel-

letty ja ylitys merkitsee aina sopimusrikkomusta, vaikka pankin järjestelmistä johtuen ylityksiin ei aina reagoidakaan.

Määritelmät

TEM:n mielestä ehdotus, jonka mukaan luoton todellisen vuosikoron laskemisesta säädettäisiin oikeusministeriön asetuksella, on linjassa sen kanssa, että muistakin kuluttajaluottoihin liittyvistä tarkemmista määräyksistä säädettäisiin mietinnön mukaan oikeusministeriön asetuksella.

Autoalan Keskusliitto ry ei pidä hyvänä direktiiviin perustuvaa sääntelyä, jonka mukaan esimerkiksi pakolliset autovakuutukset tulisi sisällyttää luottokustannuksiin. Ehdotuksessa tulisikin sen mielestä näiltä osin pitäytyä voimassa olevissa säännöksissä. Se huomauttaa, että autovakuutukset ovat samankaltaisia vakuutuksia, joita asuntokaupassa käytetään, minkä vuoksi auto- ja asuntoluottojen asettaminen tältä osin keskenään eriarvoiseen asemaan ei ole perusteltua.

FK ja *KKK* katsovat, ettei hyödykesidonnaisen luoton määritelmän tulisi kattaa yleisluottokortteja, vaan määritelmä tulisi korvata direktiivin mukaisella liitännäisen luottosopimuksen määritelmällä. *FK* ei myöskään pidä hyödykesidonnaisen luoton määritelmän perustelulausumia johdonmukaisina eikä hyvän lainsäädäntötavan mukaisina. *Kuluttajavirasto* sen sijaan kannattaa määritelmän säilyttämistä nykyisellään.

Suomen Asianajajaliiton mielestä järjestyksen vuoksi luotonvälittäjän määritelmän kohtaan "...taikka muuten avustaa kuluttajia luottosopimuksen tekemisessä..." tulisi lisätä sanat "luotonantajan lukuun". Kontekstista irrotettuna kohta kattaisi mietinnössä ehdotetussa muodossa myös esimerkiksi asianajajat, jotka avustavat kuluttajia luottosopimuksen tekemisessä.

Kuluttajaluoton mainonnassa annettavat tiedot

Kuluttajavirasto katsoo, että selkeyden ja läpinäkyvyyden vuoksi säännöksessä pitäisi mainita velvollisuudesta ilmoittaa luoton mainonnassa myös luoton tarjoajan nimi.

EK, *FK*, *KKK*, *ASML ry* ja *Suomen Yrittäjät ry* suhtautuvat kielteisesti tai epäilevästi siihen, että direktiivin mukaiset vakiotiedot tulisi ilmoittaa myös silloin, kun mainonnasta ilmenee muu luottosopimuksen ehtoja koskeva tieto kuin luotosta perittäviä kustannuksia kuvaava luku. Ainakin tulisi perustella, millaisiin kuluttajaluottojen mainonnassa ilmenneisiin ongelmakohtiin laajemmalla tiedonantovelvollisuudella on tarve puuttua (*EK*, *FK*, *KKK*, *Suomen Yrittäjät ry*). *FK:n* mielestä myös vaatimus siitä, että asuntoluoton mainonnassa tulisi ilmoittaa maksuerien lukumäärä, olisi vähäisen informaatioarvonsa vuoksi poistettava. Lisäksi perusteluissa olisi täsmennettävä, mitä luottokustannusten yhteismäärällä tarkoitetaan. *Suomen Asianajajaliitto* ehdottaa säännöstä täsmennettäväksi siten, että laajennettu tiedonantovelvollisuus syntyisi vain, jos mainoksesta ilmenevä muu luottosopimuksen ehtoja koskeva tieto on olennainen. Toinen

vaihtoehto olisi, että tiedonantovelvollisuus muuttuisi laajaksi, mikäli mainonnassa annettava tieto koskisi luottosopimuksen taloudellisia ehtoja.

Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot

Autoalan Keskusliitto ry:n, EK:n, FK:n ja ASML ry:n mielestä tulisi vielä selvittää, miten ennakkotiedonantovelvollisuutta voitaisiin keventää ja selkeyttää. Tulisi myös pohdita, onko tiedonantovelvollisuuden soveltaminen muotovaatimuksineen perusteltua niin laajasti kuin mietinnössä ehdotetaan (EK, FK ja ASML ry). FK kaipaa joustoa ainakin direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle rajattuihin opinto- ja asuntolainoihin. ASML ry puolestaan katsoo, että ennakkotietojen antaminen vakiintuneen kauppatavan mukaisesti esimerkiksi maksulomakkeilla tulisi katsoa lomakkeen käyttöä vastaavaksi informoinniksi etäkaupan hyödykesidonnaisessa erämaksamisessa. Se myös korostaa, että vakio- muotoisesta lomakkeesta tulisi tehdä niin sanottu riisuttu malli, josta kulloinkin tarjolla olevaan luottoon soveltumattomat kohdat jätettäisiin pois.

EK ja FK näkevät ongelmia säännösten soveltamisessa myös silloin, kun kuluttaja asioi pelkästään sivutoimisen luotonvälittäjän kanssa, jolloin vastuu tiedonantovelvoitteista olisi edelleen luotonantajalla. FK ehdottaakin, että ennakkotietovelvollisuus voitaisiin tällaisissa tilanteissa täyttää toimittamalla ennakkotietolomake kuluttajalle viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen. Lisäksi FK toivoo, että perusteluissa todettaisiin selvyyden vuoksi, ettei ennakkotietolomake ole sitova luottotarjous.

Suomen Pienlainayhdistys ry:n mielestä alueellisesti tasa-arvoisen tietoyhteiskuntakehityksen kannalta on tärkeää, että lomakkeen voi toimittaa asiakkaalle myös sähköisesti.

Ennakkotiedot puhelinmyynissä

Kuluttajaviraston mielestä jää epäselväksi, koskevatko erityissäännökset puhelinmyynistä myös asiointia tekstiviestillä. Sen mielestä erityissäännösten pitäisi koskea ainoastaan perinteistä puhelinmyyntiä, kun taas pikaluottoyritysten pitäisi käyttää vakio- muotoista ennakkotietolomaketta.

Hyvä luotonantotapa

TEM suhtautuu säännökseen myönteisesti.

Kuluttajavirasto katsoo, että erilaisten lisäetujen tarjoaminen luoton markkinoinnin yhteydessä pitäisi kieltää kokonaan, kun työryhmän ehdotuksessa hyvän luotonantotavan vastaista on ainoastaan lisäetujen käyttäminen hallitsevalla tavalla. *EK* ja *ASML ry* puolestaan pitävät lisäetuja koskevaa jaksoa selkeänä ja tasapainoisena.

Katakombista Elämään Kansanliike ry ja Vantaan sosiaalinen luototus katsovat yhteisessä lausunnossaan, että vastuulliseen luotonantoon tulisi kuulua myös luotonsaajalle annettavien yhteystietojen päivittäminen. *Suomen Pienlainayhdistys ry:n* mielestä sään-

nökseen tulisi lisätä vaatimus siitä, ettei luotonantaja saa houkutellessaan asiakasta ylivelkaantumaan ottamalla suuremman lainan kuin on tarpeen. Vaatimuksen tulisi koskea erityisesti asuntoluottoja. *Suomen Asiakastieto Oy* puolestaan katsoo, että pykälään tulisi lisätä kohta, jossa korostetaan luotonhakijan velvollisuutta antaa luottohakemuksen yhteydessä totuudenmukaiset tiedot.

Tietosuojavaltuutettu toteaa, että luottokelpoisuuden arviointi kuuluu hyvään luotonantotapaan. Tästä syystä hyvää luotonantotapaa koskevaa säännöstä olisikin täsmennettävä siten, että se koskee myös kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnin kannalta tarpeellisten ja riittävien tietojen keräämistä kuluttajalta. *Tietosuojavaltuutettu* ottaa kantaa myös muun muassa maksuhäiriömerkinnöistä tiedottamiseen.

EK, FK, KKK ja *Suomen Yrittäjät ry* katsovat, että säännöksen perusteluissa on eräiltä osin laajennettu itse pykälän sisältöä. *EK:n* ja *FK:n* mielestä säännöksen perusteluja olisi syytä muuttaa siltä osin kuin niissä todetaan, että selityselvöllisyys on aina tarpeen suurissa ja pitkäaikaisissa luotoissa. *EK* ja *ASML ry* katsovat, että kanta-asiakasjärjestelmiä koskeva jakso olisi syytä poistaa. *FK* pitää liian rajaavana mainintaa siitä, ettei selvitystä voida antaa kuluttajalle ennen kuin tämä on saanut luotonantajalta vakimuotoiset kuluttajaluottotiedot. Lisäksi *FK* ehdottaa, että perusteluissa maksujärjestelynä mainittu ”koron alentaminen” korvataan maininnalla ”viitekoron muuttaminen”.

Suomen Kaupan Liitto ry pitää perusteluja epäselvinä siltä osin kuin ne koskevat luotonantajan selityselvöllisyyttä. Jos kuluttaja ei itse pyydä lisäselvitystä, saattaa myyjän olla vaikea arvioida, missä tilanteissa ja missä laajuudessa sitä on annettava. Lisäksi jää epäselväksi, koskeeko selityselvöllisyys myös 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuja lyhytaikaisia luottosopimuksia, joita ei tarvitse tehdä kirjallisesti.

Velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus

TEM suhtautuu säännökseen myönteisesti.

Monet lausunnonantajat ottavat kantaa perustelulausumaan, jonka mukaan luotonantajan tulisi tarkistaa vähintään se, onko kuluttajalla maksuhäiriömerkintöjä luottotietorekisterissä.

Kuluttajavirasto huomauttaa, että esimerkiksi maahanmuuttajista ei välttämättä ole saatavilla luottokelpoisuuden arvioimiseksi riittäviä tietoja, eikä kuluttajansuojalainsäädäntö saisi tältä osin johtaa syrjivään kohteluun. Asiasta olisikin syytä mainita säännöksen perusteluissa.

Tietosuojavaltuutettu, ASML ry, Katakombista Elämään Kansanliike ry ja *Vantaan sosiaalinen luototus* katsovat, että luottotietorekisteristä saatavat tiedot eivät välttämättä ole tärkeimpiä tietoja luottokelpoisuuden arvioimisen kannalta. *Tietosuojavaltuutetun* mielestä maksuhäiriömerkintöjä paljon merkittävämpi tieto on se, onko luotonhakijalla säännöllisiä tuloja, ja *ASML ry* pitää yleisesti tärkeänä luotonhakijan maksukyvyn arviointia. Toisaalta *ASML ry* korostaa, että etäkaupan vähäarvoisissa hyödykesidonnais-

sa hankinnoissa kuluttajan luottokelpoisuuden arviointi on aivan eri asemassa kuin arvostaan merkittävässä kertaluottopäätöksissä. Tämän vuoksi se katsoo *EK:n* tavoin, että maksuhäiriömerkintöjä koskeva kirjaus olisi syytä muuttaa esimerkinomaiseksi. Katakombista Elämään Kansanliike ry ja Vantaan sosiaalinen luototus puolestaan katsovat, että lainanhakijan taloudellisen tilanteen selvittämiseksi olisi luottotietojen ohella käytettävä vähintään kahta muuta luotettavaa lähdettä. Toisin kuin mietinnössä on ehdotettu, laajempi tarkastusvelvollisuus olisi niiden mielestä syytä kytkeä koron suuruuteen pikemminkin kuin haetun luoton suuruuteen.

Tietosuojavaltuutettu katsoo, että luottokelpoisuuden arvioinnin laiminlyönnin seuraukset jäävät esityksessä epäselviksi.

Suomen Asiakastieto Oy:n ja *Suomen Pienlainayhdistys ry:n* mielestä Suomeen pitäisi perustaa positiivinen luottorekisteri, jotta luotonantajat pystyisivät tarkistamaan, kuinka paljon luottoa hakevalla on jo vastuita. Suomen Asiakastieto Oy:n mielestä rekisteri olisi omiaan antamaan sisältöä vastuullisen luotonannon vaatimukselle, ja Suomen Pienlainayhdistys ry tuo esiin sen, että rekisteri mahdollistaisi myös ulkomaisten luottolaitosten tulon Suomen markkinoille.

Suomen Pienlainayhdistys ry katsoo myös, että rekisteröityjen luotonantajien tulisi saada tietosuojalautakunnalta lupa perustaa keskinäinen 30 päivää myöhässä olevien saatavien rekisteri. Luotonantajien tulisi myös perustaa yhteinen palvelu internetiin, josta asiakas voisi hakea itselleen vapaaehtoisen lainakiellon. Tiedot välitettäisiin rekisteröidyille luotonantajille ja luottotietorekisterin ylläpitäjille.

Luottosopimuksen tekeminen

ASML ry:n mielestä perusteluista tulisi käydä selkeästi ilmi, että etäkaupassa nykyisin käytetty menettely, jossa kuluttaja hyödykkeen tilattuaan ja laskun saatuaan päättää, maksaako ostoksensa erissä, voidaan säilyttää.

Suomen Pienlainayhdistys ry katsoo, että kuluttajaluottosopimus tulee voida jatkossakin tehdä internetissä.

Luottosopimuksen peruuttaminen

Autoalan Keskusliitto ry pitää epäoikeudenmukaisena ehdotusta, jonka mukaan luotonantaja ei saisi periä kuluttajalta luottokelpoisuuden arvioimisesta aiheutuneita kuluja kuluttajan peruuttaessa luottosopimuksen.

Suomen Asianajajaliiton mielestä myös asuntoluotoissa tulisi aina olla peruuttamisoikeus. Vaikka asuntokauppoja ei tehdäkään hetken mielijohteesta, asuntokauppoja peruuntuu useammin kuin työryhmä antaa ymmärtää. Asuntoluoton peruuttaminen saattaa sen mukaan olla tarpeen tilanteissa, joissa kaupanteon yhteydessä tai pian sen jälkeen asunnossa ilmenee homeongelma tai muu virhe, joka johtaa annetun käsirahan tai koko

kauppahinnan palauttamiseen. Toisin kuin luoton ennaikaiseen takaisinmaksuun, luoton peruuttamiseen ei liity taloudellisia seuraamuksia.

Suomen Pienlainayhdistys ry katsoo, että peruutusaikaa koskevaa säännöstä tulisi täydentää siten, että 14 vuorokauden peruutusajan sijasta peruuttamisen tulisi tapahtua ennen eräpäivää, jos luotto on tarkoitettu maksettavaksi takaisin yhdessä erässä ja laina-aika on alle 14 vuorokautta.

Koron ja maksujen muutokset

FK toteaa, että viitekoron muutoksista ilmoittaminen ennen muutosten voimaantuloa on mahdotonta, kun viitekorkona käytetään esimerkiksi Euribor-korkoa.

Luoton ennaikainen takaisinmaksu

Autoalan Keskusliitto ry:n mukaan autoalan kannalta on haitallista, jos luotonantaja ei saisi nykyiseen tapaan periä korvausta ennaikaisesta takaisinmaksusta myös silloin, kun viitekoron määräytymisjakso on vähintään kolme vuotta, koska autoluotot ovat suhteellisen pitkiä.

Autoalan Keskusliitto ry, EK, FK, KKK ja Santander Consumer Finance Oy (jäljempänä *Santander*) suhtautuvat kielteisesti ehdotukseen, jonka mukaan luotonantaja ei saisi periä luoton perustamisesta aiheutuvia kuluja kuluttajan maksaessa luoton kokonaisuudessaan ennaikaisesti takaisin. *EK, FK ja KKK* pitävät mietinnössä omaksuttua direktiivin tulkintaa tältä osin kyseenalaisena. *EK, FK ja Santander* korostavat, että perustamiskustannukset liittyvät yksinomaan luoton myöntämiseen, selvityksiin ja asiakirjoihin. *Santander* pitää yhtenä vaihtoehtona sitä, että luotonantajalle annettaisiin oikeus periä luoton ennaikaisesta takaisinmaksusta aina tietty katkaisumaksu, joka voisi olla esimerkiksi korkeintaan prosentti luoton määrästä.

Santander vastustaa säännöstä myös siltä osin kuin se koskee sopimuksia, joissa on sovitettu kiinteästä maksuohjelmasta. Jos kuluttajalta tulee suoritus muulloin kuin eräpäivänä, luotonantaja ei tiedä, onko kuluttaja halunnut maksaa etukäteen sovittuja tulevia eriä vai lyhentää pääomaa. Tämän vuoksi *Santander* esittääkin, että kuluttajalle asetettaisiin tällaisissa tilanteissa velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti, mikä on suorituksen tarkoitus. Lisäksi *Santander* esittää, että vallitseva käytäntö korkojen laskemisessa säilytettäisiin.

FK:n mielestä luoton ennaikaista takaisinmaksua koskevan pykälän 2 momentin sanamuoto on ristiriidassa perustelujen kanssa siltä osin kuin säännös koskee luoton osittaista ennaikaista takaisinmaksua.

Kuluttajavirasto kannattaa asuntoluottojen ennaikaista takaisinmaksua koskevaa säännösehdotusta. Se pitää erityisen tärkeänä, että ennaikaisesti takaisin maksetusta asuntoluotosta perittävä korvaus vastaa välitöntä korkotappiota eikä sisällä vahingonkorvausluonteisia kuluja. Näin kuluttajilla säilyy aito mahdollisuus kilpailuttaa asunto-

luoton tarjoajia esimerkiksi silloin, kun viitekoron lasku luo paineita korkomarginaalin nostamiseen.

Luotonantajan oikeus lakkauttaa kuluttajan oikeus käyttää jatkuvaa luottoa

Suomen Asiakastieto Oy pitää tärkeänä, että luotonantajalla on luottoehdoissa määritellyissä tilanteissa oikeus lakkauttaa kuluttajan oikeus käyttää luottoa, koska luotonantajalla on eri lähteistä saatavan tiedon perusteella riskienhallinnan osalta paras näkemys siitä, onko luottotappioriski kasvanut.

Kuluttajavirasto ja *Suomen Asianajajaliitto* eivät kannata perustelulausumaa, jonka mukaan luotonantaja voisi lakkauttaa kuluttajan oikeuden käyttää luottoa maksuhäiriömerkinnän perusteella, jos merkinnän voidaan kokonaisarviointissa katsoa merkitsevän huomattavasti kohonnutta riskiä maksuvelvoitteiden täyttämättä jäämisestä. Myös *tietosuojavaltuutettu* katsoo, että luoton käytön lakkauttamisen edellytyksistä tulisi säätää tarkemmin. *Kuluttajavirasto* ja *Suomen Asianajajaliitto* toteavat muun muassa, että kuluttajan on vaikea suunnitella talouttaan, mikäli kyseisen sopimussuhteen ulkopuolisilla tapahtumilla voi olla merkitystä luottosuhteen jatkuvuudelle, ja tietosuojavaltuutettu tuo esiin sen, että jatkuvan luoton käyttöoikeuden lakkauttaminen voi aiheuttaa kuluttajalle merkittävää haittaa varsinkin ulkomailla. *Kuluttajaviraston* ja *Suomen Asianajajaliiton* mielestä vain kyseisessä sopimussuhteessa tapahtuneen sopimusrikkomuksen tulisi oikeuttaa luotonantaja lakkauttamaan kuluttajan oikeus käyttää jatkuvaa luottoa. Myös tietosuojavaltuutetun näkemyksen mukaan tämän tulisi olla lähtökohta, joskin tietyt maksuhäiriömerkinnät ovat siinä määrin ehdottomia, että ne voisivat sellaisenaankin oikeuttaa lakkauttamaan oikeuden käyttää jatkuvaa luottoa.

Luotonantajan ja myyjän tai palveluntarjoajan yhteisvastuu

Kuluttajavirasto pitää erittäin tärkeänä, ettei vuodesta 1986 lakiin sisältynyttä yhteisvastuusäännöstä muuteta niin, että yleisluottokortin tarjoajan vastuu lakkaisi. Se perustelee tätä paitsi sillä, että luotonantajan vastuu myyjän sopimusrikkomus- ja konkurssitilanteissa lisää olennaisesti kuluttajien luottamusta verkkokauppaa kohtaan myös sillä, että luotonantajan on mahdollista vaikuttaa siihen, mitä yrityksiä otetaan luottokorttijärjestelmän piiriin. Lisäksi *Kuluttajavirasto* huomauttaa, että luotonantajan vastuu rajoittuu vain siihen määrään, jonka tämän on saanut kuluttajalta maksuna.

FK vastustaa yhteisvastuusäännöksen ulottamista hyödykesidonnaisiin luottoihin siten kuin ne on määritelty ehdotuksen 6 §:n 3 kohdassa ja viittaa Reima Leton / *FK* mietinnöstä jättämään eriävään mielipiteeseen. Myös *EK* katsoo, että yhteisvastuuta koskevaa sääntelykokonaisuutta olisi vielä jatkovalmistelussa arvioitava.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

FK pitää välttämättömänä, että lain vahvistamisen ja voimaantulon väliin jätetään riittävän pitkä, vähintään kuuden kuukauden siirtymäaika. Lisäksi *FK* katsoo, ettei 7 luvun

24 §:n 3 momenttia tulisi soveltaa ennen lain voimaantuloa tehtyihin luottosopimuksiin viitekoron muutoksista ilmoittamiseen liittyvien ongelmien vuoksi.

4.2 Laki eräiden luotonantajien rekisteröinnistä

VM, Etelä-Suomen lääninhallitus (jäljempänä ESLH), Kilpailuvirasto ja Suomen Pienlainayhdistys ry suhtautuvat ehdotukseen myönteisesti. Myös *Kuluttajavirasto* kannattaa ehdotusta ja pitää erittäin tärkeänä, että pikaluottoyritykset saadaan keskitetyn valvonnan piiriin. VM:n mielestä erityisen kannatettavaa on, että valvontaviranomaisena toimisi Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

ESLH korostaa, että uskottava valvonta edellyttää riittäviä resursseja. Kustannusten kattamiseksi ja rekisterin ajantasaisuuden edistämiseksi *ESLH* esittääkin harkittavaksi vuosittaisen valvontamaksun perimistä rekisteröidyiltä. Myös *Suomen Pienlainayhdistys ry* katsoo, että rekisteröinnin aiheuttamat maksut julkishallinnolle tulisi kattaa rekisteröinti- ja vuosimaksuilla, jotka voisivat olla esimerkiksi joitakin tuhansia euroja.

Kilpailuvirasto toteaa, että vaikka ehdotuksella voi olla vaikutuksia luottoalalle tuloon, ehdotusta voidaan pitää perusteltuna muun muassa kuluttajien edun sekä luottomarkkinoiden yleisen luotettavuuden parantumisen vuoksi.

Tietosuojavaltuutetun mielestä on epäselvää, mitä luotonantajarekisterin tietojen levittämistä koskevalla 8 §:llä tavoitellaan ja mikä olisi riittävää tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tietosuojavaltuutettu ehdottaa, että säännöksessä todettaisiin, että luotonantajarekisterin tiedot voidaan saattaa yleisen tietoverkon avulla yleisesti saataville, kuitenkin ilman henkilötunnuksia. *Suomen Pienlainayhdistys ry* taas katsoo, ettei henkilötunnuksia ja kotiosoitteita tule luovuttaa kolmansille, mikäli henkilöt ovat ilmoittaneet rekisterinpitäjälle oikeushenkilön y-tunnuksen sekä sen toimipaikan käyntiosoitteen.

KKK kannattaa sitä, ettei rekisteröintimenettelyyn liity tarveharkintaa. Se pitää myös tärkeänä, että rekisteröitymisen edellytykset on mietitty huolella ja että ne ovat oikeasuhtaiset, jottei elinkeinonvapautta rajoiteta kuluttajansuojan nimissä kohtuuttomasti. *KKK* toteaa, että esityksessä mainittuja rekisteröitymisen edellytyksiä voidaan pitää siinä määrin selkeinä, että ne ovat hyväksyttävissä.

Suomen Yrittäjät ry pitää ehdotettuja soveltamisalarajauksia perusteltuina ja kannatettavina. *Suomen Pienlainayhdistys ry:n* mielestä oleellinen täsmennys lain soveltamisalaan on, että laki koskee vain uusien lainojen myöntämistä. Sen mielestä olisi myös tärkeää, ettei hyödykettä ja siihen liittyvää luottoa olisi mahdollista erottaa toisistaan esimerkiksi hyödykkeeseen liittyvää palautusoikeutta käyttämällä.

Suomen Pienlainayhdistys ry esittää myös useita muita tarkennusehdotuksia lakiehdotukseen ja sen perusteluihin. Ensinnäkin rekisteröidyn luotonantajan tulisi sen näkemyksen mukaan olla Suomessa kaupparekisteriin merkitty osakeyhtiö, jonka päätoimialana on luottojen myöntäminen ja jonka osakepääoma on esimerkiksi 100 000 euroa. Rekisteri-ilmoituksen osalta se esittää, että ilmoituksentekijän tulisi toimittaa rekisteriviranomaiselle myös liiketoimintasuunnitelma, johon tulisi liittää tilintarkastajan lau-

sunto siitä, että luotonantajalla on hallussaan riittävät varat suunnitelman toteuttamiseksi. Lisäksi se katsoo, että rekisteri-ilmoituksen liitteenä tulisi toimittaa muun muassa oikeushenkilöä koskeva maksuhäiriöraportti ja vastuuhenkilöiden osalta todistukset ulosottorekisteristä. Luotonantajarekisteriin tulisi puolestaan merkitä myös mahdolliset aputoiminimet, mukaan lukien kaikki internet-osoitteet, joiden kautta lainapalveluja tarjotaan. Luotettavuuden arvioimista koskevaan säännökseen pitäisi puolestaan liittää luettelo niistä rikoksista, joihin syyllistyminen estää rekisteröinnin. Ammattitaitovaatimuksen osalta Suomen Pienlainayhdistys ry katsoo, että rekisterinpitäjän tulisi arvioida hakijan vastuuhenkilöiden ammattitaitoa ja lainattavien varojen määrää suhteessa liiketoiminnan luonteeseen ja laajuuteen. Lisäksi selvytyden vuoksi olisi perusteltua nimetä vähintään yksi henkilö, joka on vastuussa varsinaisesta luottotoiminnasta. Suomen Pienlainayhdistys ry katsoo myös, että laissa pitäisi määritellä aikaraja sille, kuinka pitkään samansisältöistä liiketoimintaa on tullut harjoittaa, jotta kokemusta pidetään ammattitaitovaatimuksen kannalta riittävänä. Sen mielestä olisi kohtuutonta vaatia vastuuhenkilöiltä yliopistotutkintoa, jos kyse on yksinkertaisten lainatuotteiden tarjoamisesta. Lisäksi se katsoo, että luotonantajilta tulisi edellyttää vuosi-ilmoituksen antamista esimerkiksi 30 päivän kuluessa edellisen tilikauden päättymisestä.

4.3 Laki osamaksukaupasta

Suomen Kihlakunnanvoudit ry pitää järkevänä ja hyvänä lainsäädäntönä, että nykyisen osamaksukauppalain tilitys- ja virka-apusäännökset siirretään kuluttajansuojalakiin, sillä näin kuluttaja löytää samasta laista säännökset siitä, mitä seuraa, jos osamaksukaupan maksueriä jää maksamatta.

FK kiinnittää huomiota siihen, että ulosottoviranomaisten noudattamat käytännöt osamaksurahoituksen kohdevakuuden osalta ovat hyvin muutosidonnaisia, minkä vuoksi selkeän sääntelyn tarve on korostunut. *FK:n* mielestä direktiivin täytäntöönpanosta johdettavat muutokset tulisikin sisällyttää nykyiseen tapaan osamaksukauppalakiin ja jättää laajempi rakenteellinen uudistus toteutettavaksi myöhemmin osamaksukauppalain kokonaisuudistuksen yhteydessä.

4.4 Luottotietolain 29 §

Tietosuojavaltuutettu katsoo, että kielteisen luottopäätöksen perustelemiseen tulisi tehdä poikkeus niissä tilanteissa, joissa luottokelpoisuuden arviointi perustuu laajempaan asiakasta koskevan tiedon arviointiin kuin pelkkiin maksuhäiriötietoihin.

EK ja *FK* katsovat, että säännöksestä, jonka mukaan luottotietoja käyttävän on tiedotettava ennakolta luottotietojen käytöstä, tulisi luopua. Voimassa olevassa säännöksessä tietojen antamistapa ja -ajankohta on jätetty luottotietoja käyttävän harkintaan. *FK:n* näkemyksen mukaan olennaista säännöksen osalta tulisi olla se, että pankki tarkistaa aina asiakkaan luottotiedot ja että asiakas saa tästä tiedon luottihakemuksen yhteydessä.

Suomen Asiakastieto Oy suhtautuu kriittisesti siihen, että hiljattain muutettua pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa osittain aiempaa muotoilua. Lisäksi se

katsoo, että säännöksestä tulisi poistaa kohta, jonka mukaan jälkikäteinen informointivelvollisuus koskee myös muita kuin kielteisiä luottopäätöksiä. Suomen Asiakastieto Oy perustelee näkemystään muun muassa sillä, ettei direktiivi koske näitä muita tapauksia, eikä jälkikäteiselle informointivelvollisuudelle ole ilmennyt näissä tilanteissa myöskään tarvetta.

4.5 Kauppakaaren 10 luvun 2 §

Kuluttajaviraston mielestä pykälän perusteluissa tulisi mainita, että lama on lähtökohdaisesti sellainen hyvin poikkeuksellinen tilanne, joka edellyttää pantin myynnin lykäämistä.

FK muistuttaa, että säännös ja sen perustelut tulevat lain tahdonvaltaisuudesta huolimatta ulottamaan vaikutuksensa myös yritysluotonantosuhteisiin. Tämän vuoksi säännös olisi sen mielestä syytä siirtää kuluttajansuojalakiin. Jos säännös kuitenkin jää kauppakaareen, perusteluissa olisi kuvattava sääntelyn suhdetta rahoitusvakuuslakiin.

FK:n mielestä myös säännöksen perustelut ovat monilta osin ongelmalliset. Se katsoo *EK:n* tavoin, että perusteluteksti on joiltakin osin itse säännöstä tiukempaa, minkä vuoksi säännöksen yksityiskohtaisia perusteluja olisi tarpeen muuttaa esimerkiksi siltä osin kuin niissä todetaan, että panttivelkojan tulisi kiinnittää erityistä huomiota myyntitulokseen pantin omistajan kannalta. *FK* ei pidä perusteltuna myöskään yksityiskohtaista ennakkointia tilanteista, joissa pantin realisointia tulisi lykätä. Ongelmia saattaa *FK:n* mielestä seurata myös pohdinnasta, joka liittyy pantinhaltijan velvollisuuteen ryhtyä panttirealisaatioon, sillä *FK:n* näkemyksen mukaan pantin omistaja voisi lähes aina riitauttaa pantin realisointiajankohdan saaden riitautukselleen tukea perusteluista. *FK* katsookin, että perusteluista pitäisi poistaa maininta ”arvoltaan voimakkaasti vaihtelevan panttiomaisuuden ollessa kysymyksessä”.

5 MUITA HUOMIOITA

VM:n mielestä on syytä aktiivisesti seurata EU:ssa vireillä olevan asuntoluottosääntelyn uudistamishankkeen etenemistä. Kuluttajan oikeudet asuntolainamarkkinoilla ovat Suomessa huomattavasti paremmat kuin EU:ssa yleensä, ja korkean kuluttajansuojan tason säilymisestä olisi huolehdittava jatkossakin.

TEM:n mielestä ehdotuksen euromääräisiä yritysvaikutuksia tulisi arvioida. *Suomen Yrittäjät ry* pitää tärkeänä, että yritysvaikutukset arvioidaan kattavasti valtioneuvoston antamien säädösehdotusten vaikutusarviointia koskevien ohjeiden mukaisesti.

Katakombista Elämään Kansanliike ry ja *Vantaan sosiaalinen luototus* katsovat, että kuluttajaluotoille tulisi asettaa korkokatto. Lisäksi ne katsovat, että vastuullista luotonantoa koskeva säännös tulisi ottaa huomioon velkajärjestelylain uudistamistyössä siten, että luotonantaja, joka on tarkistanut luotonhakijan luottokelpoisuuden vain luottotietorekisteristä, ei voisi myöhemmin vastustaa saman henkilön velkajärjestelyä ve-toamalla kevytmieliseen velkaantumiseen.

Suomen Asianajajaliitto katsoo, että perustelut, joiden mukaan direktiivin 9 artikla ei edellytä muutoksia Suomen lainsäädäntöön, eivät ole riittävät. Kyseisen artiklan mukaan jäsenvaltion on varmistettava, että muiden jäsenvaltioiden luotonantajilla on rajat ylittävien luottojen yhteydessä pääsy jäsenvaltiossa käytettyihin tietokantoihin kuluttajien luottokelpoisuuden arvioimiseksi ja että pääsyn edellytysten on oltava syrjimättömiä. Se huomauttaa, että on mahdollista, että vastaisuudessa Suomessa on useita luottotietorekisterin ylläpitäjiä, eikä näin ollen riittävänä voida pitää nykyisen ylläpitäjän ilmoitusta siitä, ettei syrjiviä ehtoja ole käytössä.

Lisäksi *Suomen Asianajajaliitto* katsoo, että oikeusturvasyistä ja direktiiviin 22 artiklan 3 kohdan täytäntöön panemiseksi tulisi harkita niin sanotun kiertämispöytäkirjan lisäämistä kuluttajansuojalain 7 lukuun. Pykälässä tulisi todeta nimenomaisesti, ettei luvun säännöksiä voi kiertää antamalla sopimukselle sen tosiasiallisesta tarkoituksesta poikkeava muoto.

Suomen Kaupan Liitto ry pitää lyhyen siirtymäajan vuoksi tärkeänä, että viranomaisohjeistusta luottojen markkinointia koskevista uusista säännöksistä olisi saatavilla mahdollisimman nopeasti. Sen mukaan tilannetta sekavoittavat 1 päivänä helmikuuta 2010 voimaan tulleet kuluttajansuojalain 7 lukuun tehdyt muutokset.

LIITE**Kulutusluottotyöryhmän mietinnöstä pyydettiin lausuntoa seuraavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä:¹**

valtiovarainministeriö
työ- ja elinkeinoministeriö

Etelä-Suomen lääninhallitus (nykyinen Etelä-Suomen aluehallintovirasto)
Finanssivalvonta
Kansaneläkelaitos
Kilpailuvirasto
kuluttajariitalautakunta*
Kuluttajavirasto/kuluttaja-asiamies
oikeusrekisterikeskus*
tietosuojavaltuutettu

Autoalan Keskusliitto ry
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Finanssialan Keskusliitto ry
Katakombista Elämään Kansanliike ry (yhdessä Vantaan sosiaalisen luototuksen kanssa)
Keskuskauppakamari
Kuluttajat – Konsumenterna ry*
Santander Consumer Finance Oy
Suomen Asiakastieto Oy
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Asiakkuusmarkkinointiliitto ry
Suomen Kaupan Liitto ry
Suomen Kihlakunnanvoudit ry
Suomen Kuluttajaliitto ry*
Suomen Panttilainauslaitosten Yhdistys ry*
Suomen Pienlainayhdistys ry
Suomen Yrittäjät ry
Takuu-Säätiö*
Vakuutus- ja rahoitusneuvonta*
Velkaneuvonta ry*
Öljy- ja kaasualan Keskusliitto ry*

Lisäksi lausunnon antoivat seuraavat tahot:

American Express Services Europe Limited
Vantaan sosiaalinen luototus (yhdessä Katakombista Elämään Kansanliike ry:n kanssa)

¹ (*):llä merkityiltä ei saatu lausuntoa.

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

ISSN-L 1798-7091
ISBN 978-952-466-836-1 (nid.)
ISBN 978-952-466-837-8 (PDF)

Oikeusministeriö
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO
www.om.fi

Justitieministeriet
PB 25
00023 STATSRÅDET
www.jm.fi